

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Галина Аркадиева Апостолова,

преподавател по камерно пеене в катедра „Пеене“,

Вокален факултет при НМА „Проф. Панчо Владигеров“,

член на научно жури на дисертационен труд на тема **„Женските и детските персонажи в избрани съвременни китайски оперни творби“** на Ху Сяодзе /HU XIAOJIE/ за присъждане на образователната и научна степен **„Доктор“** по направление 8.3, **„Музикално и танцово изкуство“**, Югозападен университет **„Неофит Рилски“**, Факултет по изкуствата, **Катедра „Музика“** докторска програма **„Теория и практика на изпълнителското изкуство“**

с научен ръководител проф. д. н. Филип Павлов

Ху Сяодзе е родена през 1983 г. в Шенян, провинция Ляонинг, Китай. Първоначално завършва Консерваторията по музика в Шенянския нормален университет със специалност китайска народна музика. В последствие продължава образованието си в Украинската Одеска национална академия по музика А. З. Нежданова, където се дипломира със специалност солово пеене като бакалавър през 2007г. и като магистър – през 2008 г. Обучава се при известната оперна певица Лариса Куририк и при Мара Дафне. В момента е преподавател по музика в Консерваторията по музика в Шенянския нормален университет.

Като певица е участвала в изпълнението на три кантати от китайски автори, за което е наградена с държавни отличия. Има две публикувани книги - "Историческата еволюция и жанрове на китайското национално вокално изпълнение" и "Изследване на изкуството и естетическата ориентация на

националното вокално изпълнение". Публикува десет научни статии, между които са: "Изследване на историческото развитие на Янанската опера", "Изследване на музиката на шаманите в североизточните ритуални дейности" и др.

Дисертационният труд включва увод, четири глави и заключение, списък с приноси, списък с публикации и творческа дейност.

Първа глава, „Китайската опера като синтез на сценичните изкуства, на вокалната солова и хорова музика“ представя своеобразна панорама на операта в Китай. Разгледани са появата на жанра опера и влиянията, които той е претърпял. Китайската опера е формирана на базата на китайската музикална традиция и усвояването на чуждата музикална култура. Първоначално акцентът е бил върху драмата с музика, впоследствие музиката става равностоен участник в операта. Обърнато е внимание на литературния първоизточник на оперите. Основни елементи за националната китайска опера са танцът и пантомимата, нещо, което я отличава от европейската опера, но я сближава с националната традиция.

Втора глава, **„Традиционното и съвременното китайско оперно изпълнителско изкуство“**, се спира върху утвърдените традиции на оперното изпълнение в Китай. Китайската опера има стогодишна история, утвърдени традиции и практики . В началото китайската национална школа е повлияна от европейската опера. Търсено е реалистично представяне на съдържанието. Едновременно с това, оперното изпълнение се съчетава с традиционната китайска система за свободно изпълнение. Една от характерните черти на изпълнителския стил е влиянието на традиционната китайска драма Янгъ от Йенан . В тази драма се използват традиционни танцови стъпки, както и съответните им аксесоари чадъри и ветрила. Друга

характерна черта на оперното изпълнение е т.нар **Етническо пеене**, което съчетава китайското традиционно пеене с белкантово звукоизвличане.

В китайските сценични изкуства от голямо значение са детските мюзикъли, изпълнени от деца – актьори, които едновременно пеят, играят и танцуват. Появата и развитието на този жанр показва огромното влияние на музиката върху възпитанието на младото поколение.

В трета глава **„Съвременното китайско композиторско творчество в музикално-сценичния жанр“**, са посочени два основни подхода при създаването на оперната творба - **литературен**, свързан със сюжета на произведението и **музикален**, свързан с ролята на композитора. Всички елементи на оперната постановка трябва да работят в една посока – композиция, либрето, сценография, режисура, дирижиране. Особен акцент в китайската национална опера е антивоенната тематика. Тук е разгледан жанра детски мюзикъл с най-яркия му представител - композитора Ли Дзинхуей.

Приложена е и таблица със заглавия и автори на най-значимите китайски оперни и сценични творби.

В Четвърта глава, **„Ролята на детските и на женските персонажи в драматургичното развитие на китайските музикално-сценични творби“** е описано разпределението на ролите в китайските музикално-сценични изкуства. На децата са поверени специфични роли: странни природни явления, животни, насекоми в творби с приказно съдържание. Това изобразяване на необичайното и фантастичното развива детското въображение. Посочени са няколко примера с детски мюзикъли, известни в Китай. Те развиват умения за импровизация и мислене, спомагат за възпитанието на детската индивидуалност.

Женските образи в китайските опери са обикновено майки, годеници или съпруги, но и революционерки.

Дисертацията разглежда развитието на китайската опера поетапно от появата на сценичните жанрове в Китай, през развитието му и специфичните му особености в последното столетие, чак до наши дни. Построена е логично и последователно, със задълбочено познаване на китайските сценични жанрове и цялостната картина на оперния живот в Китай.

След всичко казано до тук, оценявам високо дисертационния труд на Ху Сяодзе и предлагам на уважаемото научно жури да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“.

София, 01.03.2025 г.

проф. д-р Галина Апостолова

STATEMENT

by

Prof. Dr. Galina Arkadieva Apostolova

Lecturer in Chamber Singing at the Department of "Singing",
Vocal Faculty of the **National Music Academy "Prof. Pancho Vladigerov"**,
Member of the academic jury for the doctoral dissertation

on the topic "**Female and Child Characters in Selected Contemporary Chinese Operatic Works**"

by **Hu Xiaojie (HU XIAOJIE)**

submitted for the award of the educational and scientific degree "**Doctor**"
in the field **8.3 "Musical and Dance Arts"**,

at **Southwest University "Neofit Rilski"**, Faculty of Arts,
Department of Music, Doctoral Program "**Theory and Practice of Performing Arts**"

Supervisor: **Prof. Dr. Sc. Philip Pavlov**

Hu Xiaodze was born in 1983 in Shenyang, Liaoning Province, China. She initially graduated from the Conservatory of Music at Shenyang Normal University with a major in Chinese folk music. Later, she continued her education at the Ukrainian Odessa National A. V. Nezhdanova Academy of Music, where she obtained a bachelor's degree in solo singing in 2007 and a master's degree in 2008. She studied under the renowned opera singer Larisa Kuriryk and Mara Dafne. Currently, she is a music lecturer at the Conservatory of Music at Shenyang Normal University.

As a singer, she has participated in the performance of three cantatas by Chinese composers, for which she has been awarded national honors. She has published two books: *"The Historical Evolution and Genres of Chinese National Vocal Performance"* and *"A Study on the Art and Aesthetic Orientation of National Vocal Performance."* She has also published ten academic articles, including *"Research on the Historical Development of Yan'an Opera"* and *"Study on the Music of Shamans in Northeastern Ritual Activities,"* among others.

Her dissertation consists of an introduction, four chapters, and a conclusion, followed by a list of contributions, a list of publications, and creative activities.

The first chapter, "Chinese Opera as a Synthesis of Performing Arts, Solo and Choral Vocal Music," presents a unique panorama of opera in China. It examines the emergence of the opera genre and the influences it has undergone. Chinese opera was formed based on Chinese musical traditions while incorporating elements of foreign musical culture. Initially, the emphasis was placed on drama with music, but over time, music became an equal participant in the opera. Special attention is given to the literary sources of operas. Essential elements of Chinese

national opera include dance and pantomime, distinguishing it from European opera while aligning it with national traditions.

The second chapter, *"Traditional and Contemporary Chinese Opera Performance Art,"* focuses on the established traditions of opera performance in China. Chinese opera has a hundred-year history with well-established traditions and practices. In its early stages, the Chinese national opera school was influenced by European opera, striving for a realistic presentation of content. At the same time, opera performance was combined with the traditional Chinese system of free interpretation. One of the distinctive features of the performing style is the influence of the traditional Chinese *Yangge* drama from Yan'an. This drama incorporates traditional dance steps, as well as corresponding accessories such as umbrellas and fans. Another characteristic feature of opera performance is the so-called *ethnic singing*, which combines traditional Chinese singing techniques with bel canto vocal production.

In Chinese performing arts, children's musicals performed by child actors—who sing, act, and dance simultaneously—hold significant importance. The emergence and development of this genre demonstrate the profound influence of music on the education and upbringing of the younger generation.

The third chapter, *"Contemporary Chinese Compositional Creativity in the Musical-Theatrical Genre,"* highlights two main approaches to opera creation: the literary approach, related to the plot of the work, and the musical approach, concerning the role of the composer. All elements of an opera production—composition, libretto, scenography, directing, and conducting—must work in harmony. A distinctive feature of Chinese national opera is its focus on anti-war themes. This chapter also examines the genre of children's musicals, with its most prominent representative being composer Li Jinhui.

Additionally, a table is provided listing the most significant Chinese operatic and theatrical works along with their authors.

The fourth chapter, *"The Role of Child and Female Characters in the Dramatic Development of Chinese Musical-Theatrical Works,"* describes the distribution of roles in Chinese musical and theatrical arts. Children are assigned specific roles, often portraying extraordinary natural phenomena, animals, or insects in works with fantastical themes. This depiction of the unusual and the fantastic nurtures children's imagination. Several well-known Chinese children's musicals are cited as examples, demonstrating how these performances develop improvisational skills, critical thinking, and contribute to the formation of children's individuality.

Female characters in Chinese operas typically appear as mothers, fiancées, or wives, but they can also take on the roles of revolutionaries.

The dissertation examines the development of Chinese opera step by step, from the emergence of theatrical genres in China, through its evolution and distinctive

features over the past century, up to the present day. It is structured logically and coherently, demonstrating an in-depth understanding of Chinese theatrical genres and the overall landscape of opera in China.

Given all the points discussed above, I highly appreciate Hu Xiaodze's dissertation and recommend that the esteemed academic committee confer upon her the academic degree of Doctor.

Sofia, March 1, 2025

Prof. Dr. Galina Apostolova